

De Mallorca a Puigcerdà. A l'entorn de les colònies d'infants refugiats a la Cerdanya durant la Guerra Civil. 1-3

Infants refugiats durant la Guerra Civil. Possiblement a Puigcerdà, 1937-1938. Foto Arxiu Chavarria-Lameyre.

Per la seva part, l'historiador Chema Corral, de Santa Coloma de Gramenet, lloc físic del grup escolar esmentat en aquells anys, a les cases barates, havia tractat aquest tema.^[35] Ramon Chavarria, Joan Galià i tres mestres més refugiats de les Balears, varen treballar al Bonaventura Carles Aribau: «En el darrer trimestre de 1936 i principis de 1937, es van incorporar sis mestres refugiats al Carles Aribau, cinc eren de les illes Balears i el sisè de Guadalajara.»^[36] No només això, Corral especifica els noms dels cinc mestres de les Balears que foren nomenats el 13 d'octubre de 1936 i que en prengueren possessió el 21 del mateix mes: «Joan Bautista Pons Ferrer (Palma), Joan Galià Lleonart (l'Algaida) [sic], Ramon Chavarria Talleda (Sóller), Ferran Company Ribera (Eivissa), Carme Castellarnau Moga (Artà).»^[37]

Per cloure aquest apartat, encara hi podem afegir unes quantes informacions. A l'Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona, a la documentació esmentada per Corral, s'hi afegeix el domicili dels docents. El de Joan Galià i Ramon Chavarria era al passeig de Fabra i Puig, núm 50, de Barcelona. Espai que també compartien amb Ferran Company (Ametlla del Vallès) que hi anà des de Eivissa. En un altre full aquests docents refugiats demanen poder tenir la casa-habitació que els pertocava per llei, o l'emolument corresponent.^[38] Per aquests llistats, a més, coneixem els noms d'altres professors de les Balears en destins diferents de Barcelona.^[39]

NOTES

^[36] CORRAL, Chema (2024). «L'escola Carles Aribau, un exemple d'innovació pedagògica durant la República». A: *L'Arxiu d'en Chema Corral*. [Consulta: 19 maig 2025]: <<https://chemacorral.cat/lescola-carles-aribau-un-exemple-dinnovacio-pedagogica-durant-la-republica/#more-3562>>.

^[37] CORRAL i BELORADO, Josep Maria (2024). *Quan les cases barates eren a Santa Coloma de Gramenet. Milans del Bosch i Baró de Viver*. Barcelona: Llop Roig. Llibres i Cultura, p. 80. No ho reproduïm aquí, però pens que convé llegir les notes 138 i 139.

Pel que fa referència als expedients dels 5 mestres a l'Archivo General de la Administración, n'he fet la consulta i hi ha aspectes interessants dels altres tres mestres. Amb tot, ja seria per a una altra ocasió. Pel que fa a la informació, Corral l'extreu de l'Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona, ref. 60437 que em va facilitar per a accedir-hi. Aprofit la nota per agrair a Chema Corral la seva amabilitat de contactar amb mi sense conèixer-nos de res.